

עפ"א 17160/11/16 - עיריית בתים נגד ששי כהן יבוא ושיווק אינסטלציה בע"מ, ססי כהן

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו
בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17160-11-16 עיריית בתים נ' ששי כהן יבוא
ושיווק אינסטלציה בע"מ ואח'
כ"ז בטבת תשע"ז
לפני כבוד השופטת העמיתה מרים סוקולוב

המערערת	עיריית בתים
נגד	
<u>המשיבים</u>	1. ששי כהן יבוא ושיווק אינסטלציה בע"מ 2. ססי כהן

פסק-דין

לפניי ערעור על פסק-דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בבת-ים (כבוד השופט נמרוד אשכול): הכרעת-הדין מיום 11.09.16 וגזר-הדין מיום 25.09.16. בית המשפט קמא הרשיע את המשיבים בניהול עסק ללא רישיון מיום 24.12.14 ועד ליום 20.04.15, וגזר על כל אחד מהם קנס בסך 2,000 ₪. משיבה 1 אף חויבה לחתום על התחייבות להימנע מעבירה דומה.

הרקע

ביום 20.04.15 הוגש כתב אישום נגד המשיבים שלפיו ניהלו עסק להחסנת ציוד אינסטלציה ללא רישיון עסק מיום 12.03.13, מועד הביקורת שנערכה בבית העסק, ועד ליום 20.04.15. כפי שצוין בכתב האישום, במהלך אותה תקופה נערכו ביקורות נוספות בבית העסק והוברר כי המשיבים מוסיפים לנהל עסק ללא רישיון. למרות הארכות שניתנו להם, כך נטען, סירבה הרשות לכבאות ולהצלה ליתן להם את אישורה מאחר שדרישותיה לא מולאו עד למועד הגשתו של כתב האישום.

ביום 22.11.15 נערכה הקראת כתב האישום. באותו מעמד אמר המשיב בין היתר: „[...] נכון שעד היום אין לי רישיון לעסק. היה לי תמיד ארכות[...]” (עמ' 2 לפרוטוקול, שורות 2-3). בית המשפט קמא קבע כי אין בדברי המשיב משום הודאה בעובדות כתב האישום, ועל אף התנגדות המערערת קבע את התיק לשמיעת ההוכחות.

במשך כמה ישיבות, למן יום 13.03.16, נשמעו עדי התביעה ולאחר מכן העיד המשיב והגיש מסמכים שונים שלא הוא ערך, למרות התנגדותה של המערערת. לאחר מכן הרשיע בית המשפט קמא את המשיבים בניהול עסק ללא רישיון במשך כארבעה חודשים ולא כפי שצוין בכתב האישום - במשך כשנתיים. בית המשפט קמא קבע בין היתר כי „אין

[מדובר בעבירות מסוג קפידה ולפיכך יש מקום לקחת בחשבון גם את הכוונה וגם את הפעולות שננקטו ע"י הנאשמים או מי מהם" (פסקה 9 להחלטה). ועוד נפסק: „[...] לא הוכח בפניי [...] אם כל המחדלים נבעו מהנאשם, או שחלקם תלויים בעיכוב מצד הרשויות" (פסקה 12). לדברי בית המשפט קמא העסק נהל ללא רישיון רק בתקופה שבין 24.12.14, כאשר פקע ההיתר הזמני שניתן לו, לבין הגשתו של כתב האישום, ביום 20.04.15. זאת, מאחר שלמשיבים ניתנו ארכות שונות והיתרים זמניים מאת הרשות לכבאות ולהצלה.

להלן טיעוני המערער בתמצית:

1. טעה בית המשפט קמא משלא הרשיע את המשיבים לאחר שהודו בעובדות כתב האישום, הודאה שמעולם לא חזרו בהם ממנה.
2. טעה בית המשפט קמא משדן בחוסר סמכות, בהליך הפלילי, בשאלות המסורות לבית המשפט לעניינים מנהליים, בכך שבחן אם סירובם של שירותי הכבאות היה כדין ודן בשיקולים לכך.
3. טעה בית המשפט קמא משהתיר למשיבים להגיש מסמכים שלא באמצעות עורכייהם לאחר תום שמיעת הראיות בתיק, אף שהמערער התנגדה לכך.
4. טעה בית המשפט קמא כאשר קבע כי עברה של ניהול עסק ללא רישיון איננה „עבירת קפידה“, אף שבית המשפט העליון קבע כי העברות הקשורות ברישוי עסקים הן מסוג העברות של אחריות מוחלטת, ובעקבות זאת קבע כי המשיבים ניהלו עסק ללא היתר כדין במשך כארבעה חודשים ותו לא.
5. טעה בית המשפט קמא כשהשית על המשיבים עונש מופרז לקולה בנסיבות שבהן ניהלו בית עסק ללא היתר כשנתיים וחצי, אגב סיכון הציבור והתעלמות מהתראות חוזרות ונשנות שנשלחו אליהם.

ד י ו ן ן ה כ ר ע ה

לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בפרוטוקולים ובחומר הראיות המצוי בתיק בית המשפט קמא, סבורתי כי יש ממש בערעור זה, מהנימוקים שיפורטו להלן.

הכרעת-הדין. במועד ההקראה, 22.11.15, הודה המשיב כי הקים את בית העסק כשנתיים וחצי קודם לכן וכי עד לאותו יום לא היה לעסק רישיון. ובמילותיו: „[...] נכון שעד היום אין לי רישיון לעסק[...]“. אכן המשיב סיפר כי במשך כל התקופה ביקש רישיון לעסק ובא במגע עם כל הגורמים הרלוונטיים, וניתנו לו ארכות מאת הרשות לכבאות כדי לבצע את הטיעון ביצוע; ואולם אין מחלוקת על כך שבעת הגשת כתב האישום לא היה למשיבים רישיון עסק כדין. בנסיבות הללו היה על בית המשפט קמא להרשיע את המשיבים על-פי הודאתם בעברות מושא כתב האישום - ניהול בית עסק

ללא רישיון כדין - ולא היה כל צורך לקבוע דיון לשמיעת הראיות.

הארכות שהתקבלו מרשות הכבאות לצורך ביצוע הטעון ביצוע אינן בגדר רישיון עסק כמשמעותו בחוק, וגם במהלך התקופות הללו עברו המשיבים את העברה נושא כתב האישום. לכל היותר היה אפשר להתחשב בטענותיו של המערער, כי אי-מתן רישיון העסק היה באשמת הגורמים המטפלים ולא באשמתו לצורך, הקלה בעונש - אבל לא לעניין הכרעת-הדין. העברה נושא כתב האישום נעברה גם אם המשיבים השתדלו ופעלו לעמוד בדרישות השונות שנדרשו מהם, וכאמור גם אם ניתנו להם ארכות שונות לביצוע. כל עוד לא היה בידיהם רישיון עסק כדין, נעברה העברה. במקרה זה העברה נעברה בתאריכים שפורטו בכתב האישום, והמשיבים הודו בעובדות הללו. יצוין כי העברה מושא הדין הוכחה גם בראיות שהובאו לפני בית המשפט קמא. לדוגמה, לשאלת בית המשפט ענה מנהל מחלקת רישוי עסקים: „העסק טרם קיבל רישיון. העסק קיבל היתר זמני בתאריך 22.10.2015 עד לתאריך 11.10.2016 וזאת בכפוף לאישור להיתר זמני של שירותי הכבאות. עד למועד הזה לא היה רישיון או היתר זמני בתוקף בעסק הזה” (עמ' 5 לפרוטוקול מיום 13.03.16, שורות 6-8). כידוע מדובר בעברה של אחריות קפידה, ולכן כוונתם של המשיבים איננה מעלה ואיננה מורידה לעניין הכרעת-הדין.

אשר-על-כן אני מקבלת את הערעור על הכרעת-הדין ומרשיעה את המשיבים בעברות המיוחסות להם בכתב האישום, בתקופה הנקובה בכתב האישום.

גזר-הדין. אין ספק כי העונש שהוטל על כל אחד מהמשיבים, קנס על סך 2,000 ₪, מופרז לקולה, וזאת בהתחשב בכך שבית המשפט קמא קבע כי העברה נעברה רק במשך ארבעה חודשים לערך ולא במשך שנתיים כמפורט בכתב האישום. זאת ועוד: בית המשפט אף לא מילא אחר החובה לקבוע בגזר-דינו את מתחם הענישה.

המשיבים ניהלו את בית העסק ללא רישיון כדין במשך תקופה ארוכה, בת כשנתיים, למרות התראות חוזרות ונשנות שקיבלו. ככלל, מדובר בתופעה פסולה ומסוכנת שנפוצה במחוזותינו: תחילה פותחים בית עסק ורק לאחר מכן פונים בבקשה להסדיר את הרישוי; בפרק הזמן החולף עד לקבלתו של רישיון העסק עלולים לסכן את הציבור, ולעתים רבות אף מסכנים אותו הלכה למעשה. יש לפעול לקבלת רישיון כדין לפני פתיחתו של בית העסק ולא אחריה.

מתחם הענישה הראוי למעשה העברה דנן, לאחר שהובאה בחשבון ושוקללה כל השתלשלות האירועים והנסיבות בפרשה, נע בין 5,000 ₪ לבין 30,000 ₪. הואיל וכידוע ערכת הערעור איננה נוהגת למצות את הדין עם משיבים, והתרשמתי כי המשיבים עשו ככל יכולתם במשך תקופה ארוכה כדי להשלים את שנדרש מהם, יש למקם אותם על הרף התחתון של המתחם.

אשר-על-כן אני מקבלת גם את הערעור על גזר-הדין, וגוזרת על כל אחד מהמערערים קנס בסך 5,000 ₪. הסכומים ישולמו בשבעה תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל ביום 15.02.17 ובכל 15 בכל חודש שלאחר מכן. כל סכום ששולם על חשבון הקנסות, אם שולם, יקוזז מהסכומים הללו.

ניתן היום, כ"ז טבת תשע"ז (25 בינואר 2017), בהעדר הצדדים.

מרים סוקולוב, שופטת
עמיתה